

نقش قضاوت داوران بر عملکرد کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی

بهمن عسگری^۱، لقمان کشاورز^۲، لقمان حسامی^۳

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام‌نور تهران*

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام‌نور

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام‌نور تهران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۱۲/۱۶

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۰۷/۰۵

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش قضاوت داوران بر عملکرد کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی بود. جامعه آماری پژوهش متشکل از ۴۴ رشته ورزشی مدال‌آور کشورهای میزبان بازی‌های آسیایی در دوره میزبانی آن‌ها بود که به‌عنوان نمونه پژوهش، ۲۸ رشته ورزشی دارای قضاوت عمدتاً عینی و عمدتاً ذهنی به‌صورت هدفمند انتخاب شدند. اطلاعات موردنیاز از طریق کتاب‌ها، مقالات، پایان‌نامه‌ها و سایت‌های مرتبط با بازی‌های آسیایی جمع‌آوری شد و درستی اطلاعات به تأیید چند منبع رسید. برای دستیابی به اهداف پژوهش، مجموع مدال‌های کسب‌شده (یا مدال طلای کسب‌شده) توسط میزبان، با مجموع مدال‌های کسب‌شده (یا مدال طلای کسب‌شده) توسط کشور مربوطه در دوره‌های قبل و بعد از دوره میزبانی مقایسه شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی از جمله کلوموگروف-اسمیرنوف و ویلکاکسون با استفاده از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که بین مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلای کسب‌شده در رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی و عمدتاً با قضاوت ذهنی در شرایط میزبانی در مقایسه با شرایط غیرمیزبانی تفاوت معناداری وجود داشت. همچنین، اختلاف تعداد مدال کسب‌شده در دوره میزبانی نسبت به دوره غیرمیزبانی در رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی، بیشتر از رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی بود.

واژگان کلیدی: بازی‌های آسیایی، عملکرد ورزشی، قضاوت داوران، میزبانی ورزشی، مزیت میزبانی

مقدمه

در سال‌های اخیر، شهرهای مختلف جهان برای به‌دست‌آوردن امتیاز میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی از جمله بازی‌های المپیک، جام جهانی، بازی‌های آسیایی، یونیورسیادها^۱ دانشجویی، ارتش‌های جهان، بازی‌های جهانی رشته‌های غیرالمپیکی و پلیس‌های جهان، رقابت تنگاتنگی با هم داشته‌اند (بارکلی^۲، ۲۰۰۹، ۶۲). در این راستا، به نظر می‌رسد که با توجه به تعداد کشورهای موجود در قاره آسیا، پس از بازی‌های المپیک بتوان از بازی‌های آسیایی به‌عنوان دومین رویداد بزرگ ورزشی جهان نام برد (عسگری، عیدی و ضیایی، ۱۳۹۲). در این زمینه، پژوهش‌های مختلفی به بررسی مزایای برگزاری رویدادهای ورزشی برای شهرهای میزبان از جمله جنبه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، زیست‌محیطی، گردشگری و روانی پرداخته‌اند (واترز و لاول^۳، ۲۰۰۲؛ مسترمن^۴، ۲۰۰۴؛ کاره، مویر، بلانگر و پوتنام^۵، ۲۰۰۶؛ کاسیماتی و داوسون^۶، ۲۰۰۹؛ کاوتسون و سیمانسکی^۷، ۲۰۱۰). علاوه بر تأثیرهای رویدادهای ورزشی بر شهر میزبان، به نظر می‌رسد میزبانی این رویدادها بتواند منجر به عملکرد بهتر و بالاتر کشور میزبان از لحاظ کسب تعداد مدال شود؛ به طوری که در شرایط میزبانی در رویدادهای تک‌رشته‌ای و چندرشته‌ای، به عملکرد بالاتر کشور میزبان اشاره شده است (پناس و بالستروس^۸، ۲۰۱۱؛ کلارک^۹، ۲۰۰۵؛ مک‌ایوان، مارتین گینیس و بری^{۱۰}، ۲۰۱۲). در پژوهشی، عسگری و همکاران (۱۳۹۲) دریافتند که بین سهم نسبی مجموع مدال‌ها و تعداد مدال‌های طلا در شرایط میزبانی با شرایط غیرمیزبانی (سهم نسبی مجموع مدال‌ها و تعداد مدال‌های طلای کشور میزبان در دوره‌های قبل و بعد از میزبانی) در هر سه رویداد چندورزشی قاره‌ای (قاره‌های آسیا، آفریقا و اروپا) تفاوت معناداری وجود دارد. آن‌ها بیان کردند که سه عامل قدرت و نفوذ بالا، تماشاچیان و ناداوری را می‌توان از عوامل تأثیرگذار در میانگین سهم نسبی بالاتر کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی نام برد. همچنین، پژوهش‌هایی وجود دارند که به بررسی علت عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی پرداخته‌اند؛ برای نمونه، نویل، بالمار و ویلیامز^{۱۱} (۲۰۰۲) با بررسی تأثیر متغیرهای شلوغی جمعیت و تجربه بر تصمیمات داوری نتیجه گرفتند که داوران

1. Universiade
2. Barclay
3. Waters & Lovell
4. Masterman
5. Carre, Muir, Belanger & Putnam
6. Kasimati & Dawson
7. Kavetsos & Szymanski
8. Penas & Ballesteros
9. Clarke
10. McEwan, Martin Ginis & Bray
11. Nevill, Balmer & Williams

در حالت شلوغی جمعیت، برای تیم میزبان تعداد خطای کمتری (۱۵/۵ درصد) نسبت به حالت سکوت گرفتند. به همین دلیل تماشاچیان می‌توانند به‌عنوان یکی از نکات مثبت میزبانی بر عملکرد داوری به‌نفع تیم میزبان و به‌دنبال آن تأثیر بر نتیجه مؤثر باشند. همچنین، طهماسبی، وزینی طاهر، صالح صدق پور و حاتمی (۱۳۹۰) با بررسی امتیاز میزبانی در لیگ برتر فوتبال ایران دریافتند که امتیاز میزبانی در لیگ ایران، ۶۱ درصد در موفقیت تیم‌های میزبان تأثیرگذار است که این میزان تأثیرگذاری با میزان تأثیرگذاری امتیاز میزبانی در موفقیت تیم‌های میزبانی لیگ‌های انگلستان و ترکیه شباهت دارد. همچنین، عواملی مانند شرایط جوی و مسافت به سود تیم‌های میزبان است. باین‌وجود، گل‌های زده و جمعیت تماشاگران بر امتیاز میزبانی تأثیری ندارد. علاوه‌براین، نتایج پژوهش پولارد و پولارد^۱ (۲۰۰۵) نشان داد عواملی مانند مسافت، عوامل روحی و روانی، حمایت تماشاچیان، ناداوری، آشنایی با زمین مسابقه، قدرت و نفوذ بالا و تاکتیک، از مهم‌ترین عواملی هستند که در رویدادهای ورزشی بر موفقیت تیم‌های میزبان و موفق‌نشدن تیم‌های میهمان تأثیرگذار هستند. یافته‌های پولارد (۲۰۰۸) نیز تأیید می‌کند عوامل متعددی از جمله تماشاچیان، تأثیرهای مسافت، آشنایی با محیط، قضاوت داوران، تاکتیک‌های معین، حس سرزمین^۲ (بازیکنان در خانه بهتر بازی می‌کنند)، عوامل قانونی و عوامل روانی، از جمله عواملی هستند که منجر به عملکرد بالاتر در میزبانی بازی‌های فوتبال می‌شوند. همچنین، نتایج پژوهش لاول^۳ (۲۰۱۴) بیانگر این است که تعدادی از تصمیمات اتخاذشده داوران به سود تیم میزبان است و بین تعداد تصمیمات اتخاذشده نادرست به سود تیم میزبان در مقایسه با تیم میزبان تفاوت معناداری وجود دارد و به‌نظر می‌رسد که قضاوت داوران یکی از عوامل تأثیرگذار در عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی در بازی فوتبال باشد.

افزون‌براین، به گمان بالمر، نویل و ویلیامز (۲۰۰۳) قضاوت رشته‌های مختلف ورزشی را می‌توان بر سه گروه عمدتاً با قضاوت عینی، عمدتاً با قضاوت ذهنی و بینابین تقسیم کرد. رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی شامل آن دسته از ورزش‌هایی می‌شوند که عملکرد ورزشکاران و تیم‌ها عینی و قابل مشاهده است و نظرهای شخصی داوران در نتیجه تیم‌ها و ورزشکاران خیلی تأثیرگذار نیست یا اندک است که می‌تواند چشم‌پوشی شود؛ مانند وزنه‌برداری و دو و میدانی. ورزش‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی نیز شامل آن دسته از ورزش‌هایی می‌شوند که عملکرد ورزشکاران و تیم‌ها عینی نیست و تحت تأثیر نظرهای شخصی داوران است؛ به‌طوری‌که می‌توانند به سود یک ورزشکار یا تیم

-
1. Pollard & Pollard
 2. Territoriality
 3. Lovell

(برای مثال، ورزشکاران و تیم‌های کشور میزبان) قضاوت کنند؛ مانند تکواندو، بوکس و ژیمناستیک. قضاوت‌های بینابین شامل آن دسته از رشته‌های ورزشی می‌شود که قضاوت آن‌ها ترکیبی از قضاوت عینی و ذهنی است؛ مانند قضاوت رشته‌های بدمینتون و تنیس روی میز (بالمر و همکاران، ۲۰۰۳). در این باره، یافته‌های پژوهش بالمر و همکاران (۲۰۰۳) که نتایج کشورهای میزبان بازی‌های المپیک را طی سال‌های ۱۸۹۶ تا ۱۹۹۶ بررسی کرده بودند نشان داد که امتیاز میزبانی، موفقیت ورزشکاران کشورهای میزبان را در بازی‌های المپیک در رشته‌های با قضاوت ذهنی مانند بوکس، ژیمناستیک و ورزش‌های تیمی، به‌طور معناداری افزایش داده بود که تفاوت بین موفقیت ورزشکاران کشورهای میزبان و سایر کشورها در رشته‌های ذهنی معنادار بود؛ اما در رشته‌های عینی، بین عملکرد کشورهای میزبان و سایر کشورهای شرکت‌کننده تفاوت معناداری مشاهده نشد.

بنابراین، با استناد به مبانی نظری و پیشینه پژوهش چنین می‌توان استنباط کرد که یکی از مهم‌ترین عواملی که در موفقیت و موفق‌نشدن کشورهای میزبان در رویدادهای بین‌المللی نقش دارد، نوع قضاوت عینی و ذهنی داوران در رشته‌های مختلف ورزشی است. اگر قضاوت و داوری به‌درستی انجام شود، نتیجه رقابت با برتری مهارتی و تاکتیکی تیم‌ها تعیین می‌شود و در غیر این صورت، سایر عوامل محیطی بر نتیجه رقابت اثر می‌گذارند و حتی لذت رقابت چالش‌انگیز را در ورزشکاران و تماشاگران کاهش می‌دهند؛ به‌ویژه اینکه داوران پس از هر قضاوت ضعیف به‌شدت مورد حمله مربیان، کادر مدیریت تیم، تماشاگران و رسانه‌ها قرار می‌گیرند (رضانی‌نژاد، میرجمالی و رحمانی‌نیا، ۱۳۹۱). پژوهش‌های محدودی در سطح ملی و بین‌المللی تأثیر نوع قضاوت عینی و ذهنی داوران را در رقابت‌های مهم ورزشی از جمله بازی‌های آسیایی مطالعه کرده‌اند. همچنین، رتبه ایران در آخرین دوره بازی‌های آسیایی، چهارم بود که برای حفظ و ارتقای این جایگاه نیاز به برنامه‌ریزی و توجه به همه عوامل تأثیرگذار است؛ از جمله نقش داوران در کسب مدال توسط کشور میزبان به‌عنوان یکی از رقبای اصلی کشور در تصاحب جایگاه مناسب در رده‌بندی نهایی کشورهای شرکت‌کننده؛ بنابراین، پژوهش حاضر درصدد است به این سؤال پاسخ دهد که قضاوت داوران بر عملکرد کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی چه نقشی دارد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر علی-مقایسه‌ای است که به‌صورت کتابخانه‌ای انجام شده است. جامعه آماری پژوهش متشکل از تمام رشته‌های ورزشی مدال‌آور کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی است که در دوره میزبانی یا یک دوره قبل و بعد از دوره میزبانی مدال گرفته‌اند (۴۴ رشته ورزشی). از مجموع این ۴۴ رشته ورزشی، ۱۸ رشته ورزشی در دسته ورزش‌های عمدتاً با قضاوت عینی، ۱۰ رشته ورزشی در دسته رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی و ۱۶ رشته در دسته ورزش‌های بینابین قرار گرفتند (جدول

شماره یک). برای تعیین جایگاه هریک از رشته‌های ورزشی در این سه دسته، از روش دو مرحله‌ای دلفی با استفاده از نظرهای هشت متخصص استفاده شد. در مرحله اول، متخصصان نظر خود را در مورد وضعیت هریک از رشته‌ها بیان کردند و در مرحله دوم، نظرها همسان شد و به تأیید آنها رسید.

جدول ۱- رشته‌های ورزشی از نظر وضعیت قضاوت

وضعیت	رشته ورزشی	وضعیت	رشته ورزشی	وضعیت	رشته ورزشی
۱	شمشیربازی	۲	جودو	۳	اسکواش
۲	شیرجه	۱	دراگون بت	۱	اسکیت
۳	فوتبال	۱	دو و میدانی	۳	بدمینتون
۱	قایقرانی بادبانی	۱	دوچرخه‌سواری	۲	بدن‌سازی
۲	کاراته	۳	راگبی	۳	بسکتبال
۱	کانو	۱	روئینگ	۲	بوکس
۲	کشتی	۲	ژیمناستیک	۱	بولینگ
۱	گلف	۳	سافتبال	۳	بیسبال
۳	واترپلو	۳	سافت تنیس	۱	بیلیارد
۳	والیبال	۳	سپک تاکرا	۱	پنج‌گانه جدید
۱	وزنه‌برداری	۳	سوارکاری	۲	تکواندو
۲	ووشو	۱	سه‌گانه	۳	تنیس
۳	هاکی	۱	شنا	۳	تنیس روی میز
۳	هندبال	۲	شنای موزون	۱	تیراندازی
		۱	شطرنج	۱	تیر و کمان

* عمدتاً با قضاوت عینی = ۱، عمدتاً با قضاوت ذهنی = ۲، بینابین = ۳.

از آنجایی که این پژوهش در پی بررسی تفاوت عملکرد رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی و رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی کشور میزبان در دوره میزبانی و غیرمیزبانی بود، رشته‌های بینابین به دلیل تأثیرنداشتن از پژوهش کنار گذاشته شدند. به همین دلیل نمونه آماری این مطالعه شامل ۲۸ رشته

ورزشی (۱۸ رشته کاملاً عینی و ۱۰ رشته کاملاً ذهنی) است. داده‌های مربوط به هریک از بازی‌ها از طریق کتاب‌ها، مقالات، پایان‌نامه‌ها و سایت‌های مرتبط با بازی‌های آسیایی، از جمله شورای المپیک آسیا جمع‌آوری شد و درستی اطلاعات به تأیید چند منبع رسید. در این پژوهش، برای بررسی عملکرد کشورها، از مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلا استفاده شد. همچنین، برای مقایسه عملکرد رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی و عمدتاً با قضاوت عینی در شرایط میزبانی و غیرمیزبانی، مجموع مدال‌های کسب‌شده (یا مدال طلای کسب‌شده) توسط میزبان با مجموع مدال‌های کسب‌شده (یا مدال طلای کسب‌شده) توسط کشور مربوطه در دوره‌های قبل و بعد که این کشور میزبان نبوده است، مقایسه شد. با این وجود، در اولین و آخرین دوره بازی‌های آسیایی، به ترتیب امکان مقایسه با رویداد قبلی و بعدی وجود نداشت و به همین دلیل این موارد در تجزیه و تحلیل بررسی نشدند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی مانند جدول توزیع فراوانی، میانگین، انحراف استاندارد و استنباطی (آزمون‌های کلموگروف-اسمیرنوف و ویلکاکسون) با کمک نرم‌افزار اس.پی.اس.اس^۱ در سطح معناداری $P \leq 0/05$ استفاده شد.

نتایج

نتایج جدول شماره دو نشان می‌دهد که مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلای کسب‌شده در هر دو دسته رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی و عمدتاً با قضاوت ذهنی در دوره میزبانی، بالاتر از دوره قبل و بعد از دوره میزبانی است. این در حالی است که این اختلاف تعداد مدال‌ها در مورد رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی در دوره‌های میزبانی و غیرمیزبانی، نسبت به رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی بالاتر است. نکته قابل توجه دیگر این است که تعداد مدال‌ها در دوره قبل از میزبانی تقریباً نزدیک به تعداد مدال‌ها در دوره بعد از میزبانی است.

1 . SPSS

جدول ۲- توصیف مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلا در رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی و عمدتاً با قضاوت ذهنی در شرایط میزبانی و غیرمیزبانی

معیار	رشته‌ها	دوره	وضعیت مدال‌ها		
			فراوانی	میانگین	انحراف استاندارد
مجموع مدال‌ها	عمدتاً با قضاوت عینی	دوره قبل از میزبانی	۷۰۸	۷/۲۲	۹/۹۶
		دوره میزبانی	۱۰۹۷	۹/۷۱	۱۱/۵۰
		دوره بعد از میزبانی	۶۵۶	۶/۶۹	۱۵۱/۹
	عمدتاً با قضاوت ذهنی	دوره قبل از میزبانی	۳۳۳	۵/۳۷	۶/۵۳
		دوره میزبانی	۵۸۴	۸/۱۱	۷/۸۷
		دوره بعد از میزبانی	۳۳۷	۵/۵۲	۷/۲۳
تعداد مدال طلا	عمدتاً با قضاوت عینی	دوره قبل از میزبانی	۲۷۳	۲/۷۹	۴/۶۲
		دوره میزبانی	۴۱۹	۳/۷۱	۵/۵۱
		دوره بعد از میزبانی	۲۲۵	۲/۳۰	۴/۱۸
	عمدتاً با قضاوت ذهنی	دوره قبل از میزبانی	۱۳۴	۲/۱۶	۳/۱۷
		دوره میزبانی	۲۶۰	۳/۶۱	۴/۴۱
		دوره بعد از میزبانی	۱۲۶	۲/۰۷	۳/۷۵

جدول شماره سه نشان می‌دهد که بین مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلای رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی و عمدتاً با قضاوت ذهنی در شرایط میزبانی در مقایسه با دوره قبل و بعد از میزبانی، تفاوت معناداری وجود دارد. با این وجود، تعداد مدال طلای کسب‌شده در رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی در سطح معناداری بالاتری نسبت به بقیه موارد معنادار است.

جدول ۳- تفاوت مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلای رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی و عمدتاً با قضاوت ذهنی در شرایط میزبانی در مقایسه با دوره قبل و بعد از میزبانی

از نظر	رشته‌ها	مقایسه مدال در دوره میزبانی	Z	سطح معناداری
مجموع مدال‌ها	عمدتاً با قضاوت عینی	با دوره قبلی	-۵/۲۱	۰/۰۰۱
		با دوره بعدی	-۳/۵۶	۰/۰۰۱
	عمدتاً با قضاوت ذهنی	با دوره قبلی	-۵/۳۳	۰/۰۰۱
		با دوره بعدی	-۴/۴۳	۰/۰۰۱
تعداد مدال طلا	عمدتاً با قضاوت عینی	با دوره قبلی	-۳/۰۹	۰/۰۰۲
		با دوره بعدی	-۳/۲۷	۰/۰۰۲
	عمدتاً با قضاوت ذهنی	با دوره قبلی	-۳/۷۲	۰/۰۰۱
		با دوره بعدی	-۳/۵۷	۰/۰۰۱

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش قضاوت داوران در عملکرد کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی بود. یافته‌ها نشان داد که مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلای کسب‌شده در هر دو دسته رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی و عمدتاً با قضاوت ذهنی در دوره میزبانی بالاتر از دوره قبل و بعد از دوره میزبانی بود. همچنین، تفاوت معناداری بین مجموع مدال‌ها و تعداد مدال طلای رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی و عمدتاً با قضاوت ذهنی در شرایط میزبانی در مقایسه با دوره قبل و بعد از میزبانی وجود داشت. به بیان دیگر، میزبانی بازی‌های آسیایی منجر به عملکرد بالاتر کشور میزبان نسبت به دوره‌های دیگر که کشور مربوطه میزبان نبوده است می‌شود که یافته‌های پژوهش حاضر با نتایج مطالعه عسگری و همکاران (۱۳۹۲)، مک‌ایوان و همکاران (۲۰۱۲)، پناس و بالستروس (۲۰۱۱) و کلارک (۲۰۰۵) همخوانی دارد. در این پژوهش‌ها نیز که در رویدادهای تکراررشته‌ای و چندرشته‌ای انجام شده‌اند، به عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی اشاره شده است. این موضوع نشان می‌دهد که کشورهای آسیایی با میزبانی بازی‌های آسیایی می‌توانند از عملکرد بالاتری در آن بهره‌مند باشند و شاهد کسب مدال‌های بیشتری نسبت به دوره‌های قبلی باشند. به صورت عینی می‌توان این یافته را در نتایج ایران مشاهده کرد؛ به طوری که در بازی‌های آسیایی سال ۱۹۷۴، تهران موفق به کسب رتبه دوم در بین کشورهای آسیایی شد و این در حالی است که بهترین رتبه ایران در سایر دوره‌ها، رتبه چهارم بازی‌های آسیایی سال ۲۰۱۰ در گوانگژو است. در مجموع، کشورها با درخواست میزبانی و کسب امتیاز میزبانی بازی‌های قاره‌ای، علاوه بر توسعه جنبه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، زیست‌محیطی، گردشگری و روانی، می‌توانند از عملکرد بالاتر کاروان

ورزشی کشور خود نیز بهره‌مند شوند. حتی به‌نظر می‌رسد برخی از کشورها با تعدد میزبانی‌هایی که در بازی‌های آسیایی داشته‌اند (ژاپن، کره جنوبی، چین و غیره)، خود را به‌عنوان قطب‌های برتر این بازی‌ها مطرح کرده‌اند. با این حال، برگزاری چنین رویدادهایی نیاز به وجود زیرساخت‌های متعدد و به‌روز و نیز مدیریت قوی کلان ورزش دارد و با انجام برنامه‌ریزی بلندمدت می‌تواند محقق شود. نکته قابل توجه دیگر این است که تعداد مدال‌ها در دوره قبل از میزبانی تقریباً نزدیک به تعداد مدال‌ها در دوره بعد از میزبانی است. به عبارت دیگر، به‌طور میانگین، کشوری که میزبانی بازی‌های آسیایی را داشته است، در دوره بعدی (دوره بعد از دوره میزبانی) نه‌تنها عملکرد مشابهی با دوره میزبانی نداشته، بلکه عملکردی در سطح دو دوره پیش و حتی پایین‌تر از آن نیز داشته است. به‌نظر می‌رسد که این موضوع برخلاف این ادعا باشد که برگزاری رویدادهای بین‌المللی منجر به توسعه عملکرد و کسب نتایج بهتر در دوره‌های بعدی می‌شود؛ البته، این کاهش عملکرد ممکن است به‌صورت دوره‌ای روی داده باشد و در دوره‌های بعدی عملکرد بهبود یابد. همچنین، ممکن است با توجه به فاصله زمانی هشت ساله بین رویداد قبل از میزبانی و رویداد بعد از میزبانی، شرایط سایر کشورها بهبود یافته باشد. در اینجا نیز به‌نظر می‌رسد میزبانی، مزیت فراوانی برای کشورها به‌ویژه عملکرد آنان در دوره میزبانی دارد؛ اما، دلیل آن پیشرفت ورزش قهرمانی آن کشورها نیست و عوامل دیگری سبب نتایج بالاتر آنان در دوره میزبانی شده‌اند.

یکی دیگر از نتایج این پژوهش نشان داد که در هر دو دسته ورزش‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی و عمدتاً با قضاوت عینی، بین عملکرد شرایط میزبانی و غیرمیزبانی تفاوت معناداری وجود دارد. تفاوت ورزش‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی و عمدتاً با قضاوت عینی در این است که در ورزش‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی، داور می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در نتایج داشته باشد و اگر خواهان کسب مدال برای کشور میزبان باشد، می‌تواند در این دسته از ورزش‌ها به سود کشور میزبان قضاوت کند. در ورزش‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی تفاوت معنادار مشاهده شد. همچنین، در رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی تفاوت معنادار مشاهده گردید. این موضوع نشان می‌دهد که اگر سوگیری داوران به سود میزبان، تنها دلیل عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی بود، نباید تفاوت معناداری در عملکرد ورزش‌های عمدتاً با قضاوت عینی مشاهده می‌شد؛ زیرا، در این دسته از ورزش‌ها، داوران نقش چندانی در تغییر نتایج و سوگیری به سود میزبان ندارند؛ بنابراین، به‌طور قطع نمی‌توان گفت که تنها دلیل عملکرد کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی به‌دلیل سوگیری داوران به سود میزبان است و در این میان به‌نظر می‌رسد سایر عوامل از جمله تماشاگران، تأثیرهای مسافرت، آشنایی با

محیط، قضاوت داوران، تاکتیک‌های معین، عوامل قانونی، قدرت و نفوذ بالای کشور میزبان و عوامل روانی نیز تأثیرگذار هستند. نباید از این مطلب غافل ماند که نتایج این پژوهش نشان می‌دهد قضاوت داوران بر عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی تأثیرگذار بوده است. گواه این مورد، تعداد مدال طلای کسب‌شده در رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی است که در سطح معناداری بالاتری نسبت به بقیه موارد است. این موضوع در مورد تعداد مدال طلا می‌تواند مشاهده شود؛ زیرا، بین تعداد مدال طلای کسب‌شده در رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی در شرایط میزبانی در مقایسه با دوره قبل و بعد از میزبانی، در سطح معناداری کمتری نسبت به سایر موارد تفاوت معناداری وجود دارد. این موضوع با توجه به اهمیت زیاد مدال طلا در این رقابت‌ها کاملاً پیش‌بینی‌شدنی است؛ زیرا، معمولاً در پایان بازی‌ها، کشورهای میزبان در ردیف کشورهای بالای جدول رده‌بندی هستند و در کشورهای بالای جدول، به دلیل تعداد زیاد مدال طلای کسب‌شده توسط کشورها، فقط مدال طلا با ارزش است و مانند انتهای جدول نیست که تعداد مدال‌های طلای کشورها برابر باشند و براساس تعداد مدال نقره و برنز رده‌بندی شوند. به همین دلیل، کشورهای میزبان بیشتر بر مدال طلا تأکید می‌کنند تا در بالای جدول رتبه بهتری کسب کنند و در این مسیر، قضاوت داوران می‌تواند عامل کمک‌کننده‌ای باشد. همچنین، نتایج پژوهش نشان می‌دهد که اختلاف تعداد مدال‌ها در رشته‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی در دوره‌های میزبانی و غیرمیزبانی نسبت به رشته‌های عمدتاً با قضاوت عینی معنادار است؛ بنابراین، می‌توان این‌گونه نتیجه‌گیری کرد که یکی از دلایل تأثیرگذار بر نتایج بهتر کشورهای میزبان بازی‌های آسیایی نسبت به دوره‌های غیرمیزبانی، قضاوت یک‌طرفه داوران به سود کشور میزبان، به‌ویژه در رشته‌های ورزشی عمدتاً با قضاوت ذهنی است. همچنین، همان‌طور که پولارد و پولارد (۲۰۰۵) بیان کرده‌اند، یکی از عوامل تأثیرگذار بر عملکرد داوران، حضور پرشور تماشاچیان است که با تشویق‌های خود، علاوه بر تقویت روحیه بازیکنان می‌توانند داور را برای طرفداری از میزبان در فشار قرار دهند.

به‌طور کلی می‌توان بیان کرد که کشورهای میزبان دارای عملکرد بالاتری در شرایط میزبانی هستند؛ به‌طوری‌که در شرایط غیرمیزبانی چنین عملکردی را از نظر کسب مدال از خود نشان نمی‌دهند؛ هرچند پژوهشگران مختلف موارد مختلفی را به‌عنوان عوامل تأثیرگذار بر عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی مطرح کرده‌اند. نتایج این مطالعه نیز نشان می‌دهد قضاوت داوران به سود میزبان عامل اصلی عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی نیست و به‌طور کامل، عملکرد بالاتر ناشی از قضاوت داوران به سود کشور میزبان نیست؛ اما، می‌توان از آن به‌عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار نام برد. از ۱۶ دوره برگزارشده بازی‌های آسیایی، ۱۴ دوره آن در کشورهای شرق آسیا برگزار شده است و این کشورها نفوذ بیشتری نسبت به کشورهای غرب آسیا بر بازی‌ها دارند و توانسته‌اند بیشتر ورزش‌های سنتی و

رزمی خود را وارد این بازی‌ها کنند. این درحالی است که ورزش‌های رزمی (همان‌طور که در جدول شماره یک مشاهده می‌شود)، در دسته ورزش‌های عمدتاً با قضاوت ذهنی قرار دارند و کشورهای شرق آسیا با واردکردن این ورزش‌ها در بازی‌های آسیایی به‌همراه نفوذ و قدرت زیاد در کنفدراسیون‌های این رشته‌ها، هنگام میزبانی می‌توانند از حمایت داوران و متعاقب آن، کسب مدال‌های بیشتر برخوردار باشند؛ از این‌رو، مسئولان و متولیان ورزش کشور برای کسب جایگاه بهتر در بازی‌های آسیایی، لازم است علاوه بر برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی و سرمایه‌گذاری مناسب در رشته‌های ورزشی که در این رقابت‌ها شرکت می‌کنند، در زمینه رشته‌های ورزشی که قضاوت آن‌ها به‌صورت ذهنی است و امکان جانبداری سهوی و عمدی داوران به سود کشور میزبان وجود دارد، برنامه و آمادگی کامل داشته باشند و به‌حدی توان فنی ورزشکاران کشور را ارتقا دهند تا قضاوت ذهنی داوران کمترین تأثیر را بر نتایج و عملکرد آن‌ها داشته باشد. در این‌راستا، یکی از عواملی که از قضاوت ذهنی داوران به سود کشورهای میزبان می‌تواند تا حد زیادی بکاهد، استفاده از فناوری در قضاوت است؛ برای نمونه، در رشته تکواندو با بهره‌مندی از هوش‌های الکترونیکی (ضربه‌گیر اندام میانی در هنگام مبارزه که ورزشکاران بر تن می‌کنند)، قضاوت ذهنی داوران به‌طور معناداری کنترل می‌شود.

مطالعات پیشین عوامل زیادی را برای عملکرد بالاتر میزبان‌های رویدادهای ورزشی بیان کرده‌اند و یکی از عواملی که بیشتر به آن توجه شده، ناداوری بوده است؛ به‌طوری‌که داوران به سود میزبان سوت می‌زنند و این می‌تواند به‌دلیل فشار هواداران بر داور باشد. با این‌حال، در کنار ناداوری به سود میزبان، عواملی دیگری نیز به‌عنوان عوامل تأثیرگذار بر عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی بیان شده‌اند که به‌نظر می‌رسد تفاوت معناداری در عملکرد ایجاد نکنند و عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی بیشتر به‌دلیل ناداوری باشد. با این‌وجود، نتایج پژوهش حاضر نشان داد ناداوری به‌عنوان یک عامل تأثیرگذار بر عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی مطرح است؛ اما، عواملی غیر از ناداوری نیز وجود دارند که بر عملکرد بالاتر در شرایط میزبانی اثرگذارند؛ زیرا، در رشته‌های ورزشی که داور نمی‌تواند تأثیر چندانی بر نتیجه بگذارد نیز میزبان‌ها دارای عملکرد بالاتری بوده‌اند.

منابع

1. Asgari, B., Eydi, H., & Ziaei, A. (2013). Effect home advantage on host countries performance at multisport continental game. *Sport management studies*, 30, 105-20. (Persian)
2. Balmer, N. J., Nevill, A. M., & Williams, A. M. (2003). Modeling home advantage in the summer Olympic Games. *Journal of Sports Sciences*, 21, 469-78.
3. Barclay, J. (2009). Predicting the costs and benefits of mega-sporting events: Misjudgment of Olympic proportions? *Journal compilation*, 29(2), 62-6.
4. Carre, J., Muir, C., Belanger, J., & Putnam, S. K. (2006). Pre-competition hormonal and psychological levels of elite hockey players: Relationship to the home advantage. *Physiology & Behavior*, 89, 392-8.
5. Clarke, S. R. (2005). Home advantage in the Olympics games. *Statistician*, 32, 319-29.
6. Kasimati, E., & Dawson, P. (2009). Assessing the impact of the 2004 Olympic games on the Greek economy: A small macro econometric model. *Economic Modeling*, 26, 139-46.
7. Kavetsos, G., & Szymanski, S. (2010). National well-being and international sports events. *Journal of Economic Psychology*, 31, 158-71.
8. Lovell, G. (2014). Referees' decision-making behavior and the sport home advantage phenomenon. *Research in Psychology and Behavioral Sciences*, 2(1), 1-5.
9. McEwan, D., Martin Ginis, K. A., & Bray, S. R. (2012). With the game on his stick: The home (dis)advantage in national hockey league shootouts. *Psychology of Sport and Exercise*, 13, 578-81.
10. Masterman, G. (2004). *Strategic sports event management: An international approach*. London: Elsevier Butterworth-Heinemann.
11. Nevill, A. M., Balmer, N. J., & Williams, A. M. (2002). The influence of crowd noise and experience upon refereeing decisions in football. *Psychology of Sport and Exercise*, 3, 261-72.
12. Penas, C. L., & Ballesteros, J. L. (2011). Game location and team quality effects on performance profiles in professional soccer. *Journal of Sports Science and Medicine*, 10, 465-71.
13. Pollard, R., & Pollard, G. (2005). Home advantage in soccer: A review of its existence and causes. *International Journal of Soccer and Science*, 3, 25-33.
14. Pollard, R. (2008). Home advantage in football: A current review of an unsolved puzzle. *The Open Sports Sciences Journal*, 1, 12-4.
15. Ramezaninejad, R., Mirjamali, E., & Rahmaninia, F. (2012). The study of stressors in national and international iranian referee. *Sport management studies*, 16, 207-24. (Persian).

16. Tahmasbi, F., Vazinitaheer, A., Salehsedghpour, B., & Hatami, F. (2011). Review host advantage of premier league football in Iran. *Olympic*, 56, 79-90. (Persian).
17. Waters, A., & Lovell, G. (2002). An examination of the Home field advantage in a professional English soccer team from a psychological standpoint. *Football Studies*, 5(1), 46-59.

استناد به مقاله

عسگری، بهمن، کشاووز، لقمان، و حسامی، لقمان. (۱۳۹۷). نقش قضاوت داوران بر عملکرد کشورهای میزبان در بازی‌های آسیایی. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۰(۴۷)، ۶۶-۱۵۳. شناسه دیجیتال: 10.22089/smrj.2018.39.1008

Asgari. B., Keshavarz. L., & Hesami. L. (2018). Role of the Referees Judgment on Performance of the Host Countries in the Asian Games. *Sport Management Studies*, 10(47), 153-66. (Persian). Doi: 10.22089/smrj.2018.39.1008

Role of the Referees Judgment on Performance of the Host Countries in the Asian Games

B. Asgari¹, L. Keshavarz², L. Hesami³

1. Ph.D. Student of Sport Management, Payam Noor University *
2. Associate Professor of Sport Management, Payam Noor University
3. Ph.D. Student of Sport Management, Payam Noor University

Received: 2014/09/27

Accepted: 2015/03/07

Abstract

The purpose of the present study was to investigate role of the Referees judgment on performance of the host countries in the Asian Games. Population of the study was 44 medalist sport disciplines of host countries of the Asian Games in their hosting period which 28 sport disciplines in 2 categories of predominantly subjectively judged and predominantly objectively judged has been selected by judgment sampling as research sample. The required data has been collected through books, articles, theses and related sites to the Asian Games and the accuracy of the data was confirmed by several sources. To achieve the research objectives, the obtained total medals (or gold medals) by the host country has been compared with obtained total medals (or gold medals) by the relevant country in the periods after or before their hosting. To analyze the data, was used descriptive and inferential statistics such as Smirnov– Kolmogorov and Wilcoxon tests by SPSS18 software. The results showed that there is a great difference between obtained total medals and the number of gold medals in sport disciplines with predominantly subjectively judged and predominantly objectively judged in hosting condition with non-hosting period. Also, difference of the obtained total medals in host period than non-host period in sport disciplines with predominantly subjectively judged is higher than sport disciplines with predominantly objectively judged.

Keywords: Asian Games, Sport Performance, Referees Judgment, Sport Hosting, Home Advantage

* Corresponding Author

Email: bahman.asgari@yahoo.com